

Luomuelintarvikkeiden myynti vähittäiskaupassa

Luomuelintarvike on aina peräisin luonnonmukaisesta maataloudesta. Luomutuotannon periaatteena on tuottaa tuotteita, joiden valmistusmenetelmät eivät ole haitallisia ympäristölle eikä ihmisten, kasvien tai eläinten terveydelle ja hyvinvoinnille. Luomuelintarvikkeen aitoutta valvotaan ja valvotun luomutuotteen tunnustat luomumerkinnästä.

Vähittäiskauppojen pitää

- ▶ varmistaa, että luomuelintarvikkeen tavarantoimittaja kuuluu luomuvalvontaan
- ▶ säilyttää luomuelintarvikkeet erillään tavanomaisista tuotteista
- ▶ antaa kuluttajalle oikeaa tietoa
- ▶ huolehtia, että tavanomaisia elintarvikkeita ei myydä luonnonmukaisina.

Vähittäiskauppa kuuluu vain poikkeustapauksissa Eviran luomuvalvontaan

Vähittäiskaupan pitää ilmoittautua Eviran luomuvalvontaan vain, jos se valmistaa, pakkaa ja merkitsee tai tuo maahan luomuelintarvikkeita tai jos se varastoi niitä muualla kuin myyntipisteen yhteydessä, esimerkiksi

- ▶ leipoo leipää
- ▶ leikkaa juustoja, käärii ne muoviin ja liittää niihin luomumerkinnän
- ▶ hankkii suoraan luomuteetä tai -ravintolisiä Intiasta
- ▶ myy elintarvikkeita internetissä (koska varasto on muualla)

Poikkeuksena kuitenkin välitön myynti, jolloin kauppa voi pakata luomutuotteita *välittömään* myyntiin kuulumatta Eviran luomuvalvontaan.

VÄHITTÄISKAUPAN PITÄÄ VARMISTAA LUOMUN AITOUS

Onko tuote valvottua?

Kaikkien, jotka toimittavat luomuelintarvikkeita vähittäismyyntiin, on kulluttava luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään. Vähittäiskaupan pitää pyytää nähtäväksi tavarantoimittajan voimassa oleva asiakirjaselvitys.

Asiakirjaselvitys eli luomutodistus

- on asiakirja, jonka valvontaviranomainen antaa määräaikaisena luomutoimijoille
- todistaa, että toimijan luomutoiminta on tarkastettu
- yksilöi tavarantoimittajan ja luomutoiminnot (esimerkiksi tuotanto, elintarvikejalostus, tukku, varastointi)
- luettelee tuoteryhmät, jotka tavarantoimittaja on hyväksytty välittämään.

Vastaako tuote tilausta?

Myyntipisteeseen vastaanotettavat luomuelintarvikkeet pitää tarkastaa, ettei tuote ole vaihtunut eikä sitä ole korvattu toisella tuotteella. Varmistuksen tulos pitää kirjata.

Luomuelintarvikkeen lähetyksen mukana kulkevassa saateasiakirjassa on oltava merkintä tuotteen luonnonmukaisuudesta. Tarkastusviranomaisen tunnusnumero tulee löytyä joko pakkauksesta tai saateasiakirjasta.

Esimerkki:

FI -EKO-105

Tunnusnumero yksilöi maan (FI), viittaa luomutuotantoon (EKO, BIO, ÖKO) sekä ilmoittaa tarkastusviranomaisen numeron.

Onko tuote varmasti luomua?

Jos tuotteen luonnonmukaisuudesta on epäselvyyttä, sitä ei saa asettaa myyntiin. Mikäli tuotteen luonnonmukaisuudesta ei saada varmuutta, luomumerkinnet on poistettava. Tuote voidaan kuitenkin myydä tavanomaisena ilman luomumerkintöjä.

VÄHITTÄISKAUPAN PITÄÄ MERKITÄ LUOMU SELVÄSTI

Luomua irtomyynnissä

- ▶ Irto- ja palvelutiskimyyntiin tarkoitettuja luomuelintarvikkeita on käsiteltävä kaikissa vaiheissa vastaanottamisesta aina esillepanoon saakka siten, etteivät ne sekoitu tai vaihdu vastaaviin tavanomaisiin tuotteisiin.
- ▶ Luomuelintarvikkeet on sijoitettava niin, etteivät myöskään asiakkaat vahingossa sekoita tuotteita.
- ▶ Pelkästään luomutuotteille tarkoitettuihin myyntipisteisiin ei saa sijoittaa tavanomaisesti tuotettuja elintarvikkeita.

Luomua pakkauksessa

- ▶ Valmiiksi pakatuissa (EU:ssa tuotetuissa) luomuelintarvikkeissa on oltava eurolehtitunnus, jonka avulla tuote selkeästi tunnistetaan luomutuotteeksi.
- ▶ Valmiiksi pakatut luomuelintarvikkeet voidaan sijoittaa tavanomaisten tuotteiden rinnalle.

FI-EKO-201
Tuotettu EU:ssa

Lisää tietoa:

www.evira.fi/luomuvähittäiskaupassa

www.evira.fi/ekoibutiken